

Jørgen Gunnarsson, skrivari í »Nevndini viðvíkjandi Fiskaaling«

Alinevndin ger eitt munagott arbeiði

Orð og myndir: Jan

— men tað er nú spurningurin, um ikki ein peningaupphædd eigur at setast av til arbeiði hjá nevndini, sum higartil hevur arbeitt uttan nakra játtan. Skal nevndin taka sær av øðrum týðandi alisurningum, sum so við og við stinga seg upp, er neyðugt við meiri tíð og peningi

Hetta sigur skrivarin í »Nevndini viðvíkjandi Fiskaaling« sum landsstýrið setti nøkur ár herfyri fyrri at fylgja við alingini, gera tilmæli um loyvi o.l.

Jørgen heldur, at alingin er komin so væl áleiðis, at royndarstigið er um at vera lokið. Nú er spurningurin, hvussu vinnan skal mennast.

Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við hann um hesar og aðrar spurningar.

Sundalagið í dag. Alihýljarnir eru við at gerast partur av náttúrumyndini

Sum skrivari í »Nevndini viðvíkjandi Fiskaaling« tekur Jørgen Gunnarsson sær av øllum tí praktiska arbeiðinum.

Samstundis hevur hann gott innlit í tí, sum fer fram á aliekinum. Allar umsóknir frá fólki, sum ætla sær at ala, enda á skriviborði hansara. Og alt tað arbeiði og tær avgerðir, sum limirnir í sjálvari nevndini taka, ganga so aftur gjøgnum skrivaran.

Nevndin gevur ikki loyvi

Uppá fyrispurning um tað er Nevndin viðvíkjandi Fiskaaling, sum gevur loyvi til alarar sigur Jørgen Gunnarsson, at nevndin gevur eingi loyvi.

— Nevndin kann heldur ikki taka støðu til, um loyvi skulu gevast. Hon kann harafturimóti hyggja at eini umsókn, fáa relevantar upplýsingar til vegna, og síðani ger hon eitt tilmæli til landsstýrið, sum gevur loyvi ella ikki. Nevndin er bert sett til at kanna umsóknirnar og geva tilmæli.

— Tað hevur verið ein viss ónøgd við tað arbeiði, sum Nevndin viðvíkjandi Fiskaaling hevur gjørt. Høvdur tú sum skrivari merkt til nakra størri ónøgd?

— Tað havi eg ikki. Tosar ein t.d. við onkran av teimum umsóknarunum, sum í seinastuni hava fingið loyvi, so ivist eg í, um har er serlig ónøgd við arbeiði hjá nevndini.

— Men tað vil tó altíð vera onkur, sum er ónøgdur, leggur Jørgen Gunnarsson aftrat. — Tað er greitt, at so má vera, tí tað er jú eitt náttúrligt mótsetningsforhold millum ein alara og myndugleikarnar.

Alararnir vilja hava so nógv loyvi sum gjørligt, so skjótt sum gjørligt og við so fáum treytum sum gjørligt. Myndugleikarnir harafturimóti vilja hava, at tað verður skil í allan vegin.

Óvissa

— Høvdur nevndin annars gjørt sær greitt, hvussu stór loyvinu skulu vera, hvussu nógv loyvi skulu gevast o.l.?

— Eg haldi ikki, at nevndin í dag er vis í, hvussu nógv loyvi eiga at gevast, hvussu stór tey skulu vera, og hvar tey skulu vera. Hetta kemst m.a. av teirri sannroynd, at vit í dag ikki vita, hvørji árin standast av teimum loyvum, sum longu eru givin. Aftrat tí koma so aðrir ókendir

faktorar.

Jørgen Gunnarsson visir annars á, at alivinnan í Noregi er meira framkomin enn tann í Føroyum — og kortini hava norðmenn ferð aftaná ferð broytt støðutakanina til ymsar týðandi alisurningar.

Teir hava m.a. fleiri ferðir broytt reglurnar fyri, hvussu umsóknir skulu viðgerast, hvussu stór loyvi skulu gevast, hvar tey skulu vera osfr. Teir hava eina løtu sagt, at tað skulu vera búnaðarmenn á smáplássunum, sum skulu fáa loyvinu. So finna teir knappliga fram til, at hesir búnaðarmenn hava ikki tann kapital, sum er neyðugur.

Um støddina á alistøðunum hava teir fyrst sagt at hon skal vera í mesta lagi 5000 kbm. Hetta er so broytt til 8000 kbm., og so aftur til als ikki at hava nakað mark.

— Eg vil við hesum bert vísa á, sigur Jørgen viðari, hvussu trupult tað er at tilrættaleggja og ráðgeva, tá talan er um eina heilt nýggja vinnu. Í Noregi har vinnan hóast alt er nógur ár eldri enn okkara, hava teir framvegis ivamál at dragast við í nevnda sambandi.

Eina føroyska vinnu

— Heldur tú, at alivinnan í Føroyum hevur nógv at læra av norðmonnum?

— Vist hava vit nógv at læra av norðmonnum, men vit mugu ikki stara okkum blind í tað, sum norðmenn gera. Tí viðurskiptini har og her heima eru ólík í nógvum førum. Tí haldi eg, at vit skulu hava eina føroyska alivinnu. Tað, sum í einstökum førum er gott at gera í Noregi, tað er neyðturviliga ikki gott at gera í Føroyum eisini. Latið okkum tí fáa eina føroyska alivinnu, sum er grundað á føroyskar royndir og eitt føroyskt umhvøvi.

Jørgen Gunnarsson ivast tó ikki í, at føroyingar eru hugaðir fyrri at megna hesa vinnugrein út frá egnum royndum og umhvøvi. — Sjálvandi skulu eisini vit gera mistøk, tí tað er í stóran mun tey ein lærir av. Vit hava longu gjørt mistøk eitt nú uttan viðari at brúka norskar hyljar. Hyljarnir, sum norðmenn brúka, eru vælegnaðir á pollum og væl vardum sundum. Men her hjá okkum, har veðurviðurskiptini og landslagið eru óðrvisi, ber ikki til uttan viðari at brúka teirra hyljar.

Jørgen heldur, at hetta er ein spurningur, sum alarar og framleiðarar

mugu taka støðu til, meðan vit gera royndir við aling í Føroyum. Hann ivast tó ikki í, at vit fara at finna fram til hyljar, sum eru vælegnaðir til okkara viðurskipti.

25 føroyingar á framsýning í Noregi

Í hesum sambandi kann nevast, at umleið 25 føroyingar herfyri vóru á eini stórariska fiskaalfamsýning í Noregi, har teir m.a. høvdu høvi til at siggja tað nýggjasta innan alihyljar o.a.

— Eg rokni við, at onkur alari í Føroyum fer at royna teir stóru hyljarnar, sum eru bundnir fastir í flótibrýr, sigur Jørgen Gunnarsson, sum sjálvur var við á framsýningini.

— Annars haldi eg meg vita, at onkur alari er hugaður at gera byrgingar av liknandi slag, sum tær við Streymin. Men her má sigast, at tað helst eru fá øki í Føroyum, har gróthyljar kunnu gerast tvs. har ein kann rokna við eini náttúrligari vatnútskipting. Tvs. at tað í stóran mun verður neyðugt at gera lögur í streymsetarar osfr. Síðani er tað spurningurin, hvussu slíkar byrgingar ávirka náttúruna.

Jørgen visir annars á, at teir á framsýningini høvdu høvi at fylgja

teimum mongu fyrilestrunum, sum vórðu hildnir. Har var m.a. vert at leggja til merkis nýggjastu royndirnar við fœðring. Norðmenn eru byrjaðir at blanda toskarogn uppi fœðurið til aling. Tað hevur vist seg, at fiskurin veksur nógv skjótari. Tað skal tó viðmerkjast, at fœðurið tá verður dýrari.

Sølan!

— Annars haldi eg, at spurningurin um sølu og marknaðarføring var serliga áhugaverður at hoyra um, sigur Jørgen Gunnarsson. — Tað er heilt greitt, at her eru vit føroyingar eftirbátar, og tað er tí neyðugt at leggja størri dent á at selja fiskin og finna teir rottu keypararnar. Tað er ikki tað sama at selja 10 til 20 tons av alifiski, og so menna eina vinnu til at skula selja fleiri 100 og 1000 tons.

Setið játtan av

— Nú arbeiðir tú bert hálvan dag sum skrivari. Er ikki nokk av arbeiði til heildagsskrivara?

— Tað er sjálvandi nokk at gera. Men eg haldi heldur, at nevndin átti at fingið betri móguleikar at arbeitt við teimum mongu alisurningunum. Sum